# Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015


## 20 361 Suriname

## Nr. 167 BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 mei 2015

Graag bied ik u hierbij de reactie aan op het verzoek van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken van 23 april 2015 inzake de stand van zaken van de relatie Nederland-Suriname. Conform uw verzoek wordt ingegaan op de komende verkiezingen in Suriname, de diplomatieke relaties tussen Nederland en Suriname en de toekomst van de Twinning-projecten.

In augustus 2011 is het parlement een brief toegegaan over de relatie Nederland-Suriname (Kamerstuk 20 361, nr. 147). Deze brief vormt nog steeds de basis van het beleid dat gericht is op een zakelijk en betrokken relatie met Suriname. De overheid doet waar mogelijk een stap terug, maar blijft wel samenwerking, uitwisseling van contacten en kennis tussen beide samenlevingen bevorderen.

***Ontwikkelingen in Suriname: verkiezingen***

Het jaar 2015 staat in Suriname in het teken van de parlementsverkiezingen die op 25 mei plaatsvinden. Tevens viert de Republiek Suriname op 25 november 2015 haar 40-jarig bestaan. Het Surinaamse parlement, de Nationale Assemblee (DNA), telt 51 zetels en kent één kamer. De DNA wordt rechtstreeks gekozen voor een termijn van 5 jaar. Het zijn de parlementsleden die vervolgens de president kiezen. 22 partijen hebben zich geregistreerd bij het Centraal Hoofd Stembureau (CHS). 15 partijen zijn verdeeld over vier combinaties en zeven partijen gaan zelfstandig de verkiezingen in.

Na de verkiezingen zal het Centraal Hoofdstembureau binnen twee weken de officiële resultaten bekendmaken, die vervolgens nog door het Onafhankelijk Kiesbureau (OKB) getoetst moeten worden. Medio juni worden de formele resultaten verwacht. Volgens de Surinaamse Grondwet dient het nieuw gekozen parlement binnen 30 dagen na de verkiezingsuitslag haar werkzaamheden aan te vangen. De huidige


kst-20361-167
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

voorzitter heeft reeds 30 juni vastgesteld voor de eerste bijeenkomst van het nieuwe parlement dat als eerste zijn voorzitter moet kiezen.
De Grondwet bepaalt tevens dat binnen 30 dagen na aanvang van de zittingsperiode, het parlement de president met tweederde meerderheid moet kiezen. Lukt dat niet, dan wordt de Verenigde Volksvergadering bijeengeroepen die bestaat uit de gekozen leden van de ressortraden, de districtsraden en het parlement, 919 leden in totaal. Deze Verenigde Volksvergadering kan dan de president bij gewone meerderheid kiezen.

353.000 personen zijn stemgerechtigd, daarvan gaan 41.700 kiezers voor het eerst stemmen (vanwege het bereiken van de leeftijd van 18 jaar). Er wordt gestreefd naar een opkomstpercentage van meer dan 80% van de kiesgerechtigden. In 2005 was de opkomst 65% en in 2010 75%. De verkiezingen worden onder andere gemonitord door de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) en de Caribbean Community and Common Market (CARICOM). De Unie van Zuid-Amerikaanse Staten (UNASUR) heeft technische assistentie toegezegd.

***Betrekkingen Nederland-Suriname***

Meer dan 300 jaar geschiedenis verbindt Nederland en Suriname. De gedeelde geschiedenis, de gemeenschappelijke taal en de sociale netwerken tussen beide landen vormen de basis voor een blijvende sterke verwevenheid tussen de beide samenlevingen. Het personenverkeer tussen Nederland en Suriname is intensief. De Surinaamse gemeenschap in Nederland (ongeveer 350.000 personen) is zeer betrokken bij de Surinaamse bevolking (ongeveer 540.000 personen) en de ontwikkelingen in Suriname.

De diplomatieke betrekkingen tussen Nederland en Suriname kwamen in 2010 onder druk te staan door de verkiezing van D.D. Bouterse tot president van Suriname. Dit door zijn veroordeling (2000) in Nederland tot een gevangenisstraf van 11 jaar vanwege drugshandel. In het strafproces dat zich richt op de 8-decembermoorden (1982) is D.D. Bouterse hoofdverdachte. Ook dit gegeven is van invloed op de diplomatieke betrekkingen met Suriname. Met president D.D. Bouterse worden contacten onderhouden op basis van functionele noodzaak.

Na de aanname in 2012 van de initiatiefwet tot wijziging van de amnestiewet uit 1992 door de Nationale Assemblee van Suriname, waarmee verdachten in het decembermoordenproces vrijuit gaan, heeft Nederland de ambassadeur in Paramaribo teruggeroepen voor overleg en de Verdragsmiddelen opgeschort. De gewijzigde amnestiewet staat haaks op de internationale verdragsrechtelijke verplichtingen van Suriname. De EU heeft tijdens de meest recente artikel 8 dialoog met Suriname (maart 2015) herhaald dat de amnestiewet in lijn moet zijn met zowel nationaal als internationaal recht. Het decembermoordenproces is opgeschort tot na toetsing van de amnestiewet door een nog op te richten Constitutioneel Hof.

Het is voor Suriname en Nederland van belang een zakelijke en betrokken relatie te behouden die recht doet aan onze historische, culturele en maatschappelijke banden. Daarom heeft Nederland in 2013 een agrémentaanvraag ingediend bij Suriname om weer op het hoogste niveau aanwezig te zijn in Suriname. Op 12 november 2014 heeft Ernst Noorman zijn geloofsbrieven aangeboden aan president D.D. Bouterse.

*Economische betrekkingen*

Suriname staat op plaats 161 (van 189 landen) in de World Bank Doing Business Ranking 2014. Nederland en Suriname onderhouden hechte economische banden. Al vele jaren completeert Nederland samen met de Verenigde Staten en Trinidad & Tobago de top-3 van belangrijkste importlanden van Suriname. De uitvoer naar Suriname is tussen 2010 en 2014 met 26% gestegen tot € 212 miljoen (bron: CBS). In de periode 2010 tot en met 2013 werd er € 263 miljoen geïnvesteerd in Suriname (bron DNB). Grote Nederlandse bedrijven zijn in Suriname actief in de infrastructurele sector en in de bierproductie. Daarnaast zien we een toename van het aantal bedrijven dat actief is in de outsourcing en vanuit Suriname de Nederlandse markt bedient. Voorts zijn er legio samenwerkingen tussen het Surinaamse en Nederlandse mkb. In de grootste Surinaamse sectoren, de goud- en olieontginning, zijn er beperkte Nederlandse belangen. De economische kansen worden beperkt door de belemmeringen in het zakenklimaat, zoals weergegeven door de lage positie van Suriname op de Doing Business Ranking. Ook de Corruption Perception Index (in 2014 100e plaats van in totaal 175 landen) toont een punt van zorg in het ondernemersklimaat.

*Twinningfaciliteit Nederland-Suriname*

Nederland en Suriname kwamen in 2005 overeen de brede OS-relatie af te bouwen. Hierdoor ontstond ruimte voor een andere relatie met Suriname. Het gaat om een verdere vermaatschappelijking van de onderlinge contacten. Niet langer gaat het om relaties van overheid tot overheid, maar veeleer om relaties van maatschappij tot maatschappij.

Met het oprichten van de Twinningfaciliteit Suriname-Nederland in 2008 stelde Nederland financiële middelen (€ 12 miljoen, looptijd vier jaar) beschikbaar ter stimulering van de samenwerking tussen Nederlandse en Surinaamse particuliere organisaties op het vlak van bijvoorbeeld taal, cultuur, onderwijs en gezondheidszorg. De Twinningfaciliteit draagt bij aan verdieping en verbreding van de samenwerking tussen Nederlandse en Surinaamse organisaties en is een tastbare component van het veranderde Suriname-beleid zoals dat sinds 2005 is ingezet. In 2011 is de faciliteit geëvalueerd. Op basis van de aanbevelingen is in 2013 een tweede Twinningfaciliteit gestart. Deze faciliteit loopt tot 2016 en het totale budget is € 6,5 miljoen. Op basis van een review zal gekeken worden of de Twinningfaciliteit voortgezet kan worden na 2016.

Waar het gaat om overige samenwerking blijft, conform de brief aan uw Kamer d.d. 16 augustus 2011 (Kamerstuk 20 361, nr. 147) Nederland inzetten op versterking van de rechtsstaat, democratie en veiligheid, economische diplomatie, cultuur en sport, gemeenschappelijk cultureel erfgoed, milieu en publieksdiplomatie.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders